

INFORMAȚIE

privind condițiile agrometeorologice nefavorabile semnalate în perioada de vegetație a culturilor agricole în anul 2020 pe teritoriul Republicii Moldova

Regimul termic ridicat și deficitul semnificativ de precipitații semnalate pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada martie-aprilie și iulie-august 2020, a determinat apariția secetei atmosferice și pedologice.

Regimul termic

Temperatura medie a aerului în perioada de vegetație (1 martie - 31 august) a fost în fond mai ridicată față de valorile normei cu 2-3°C și a constituit +15,0..+17,5°C, ceea ce pe teritoriul țării noastre se semnalează în medie o dată în 10-15 ani pentru toată perioada de observații, iar în ultimii 20 ani – în medie o dată în 3 ani.

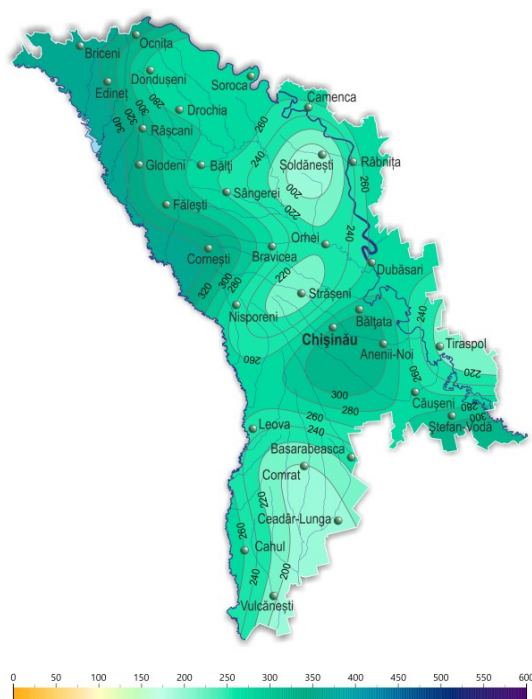
Temperatura maximă absolută a aerului pentru această perioadă a constituit +38°C (august: SM Tiraspol, Ștefan Vodă), ceea ce în teritoriu se semnalează în medie o dată în 7 ani. Temperatura maximă la suprafața solului a crescut pînă la +67°C (SM Comrat, Ceadăr-Lunga).

Numărul de zile cu temperatura maximă a aerului de +30°C și mai mult în perioada 1 iunie - 31 august pe teritoriul țării a constituit în fond 39-63 de zile (norma fiind 8-27 zile), ceea ce se semnalează în medie odată în 15-20 de ani. Numărul de zile cu temperatura maximă a aerului de +35°C și mai mult pe cea mai mare parte a teritoriului a constituit 1-4 zile (norma fiind 1-2 zile), semnalîndu-se în medie odată în 5-10 ani.

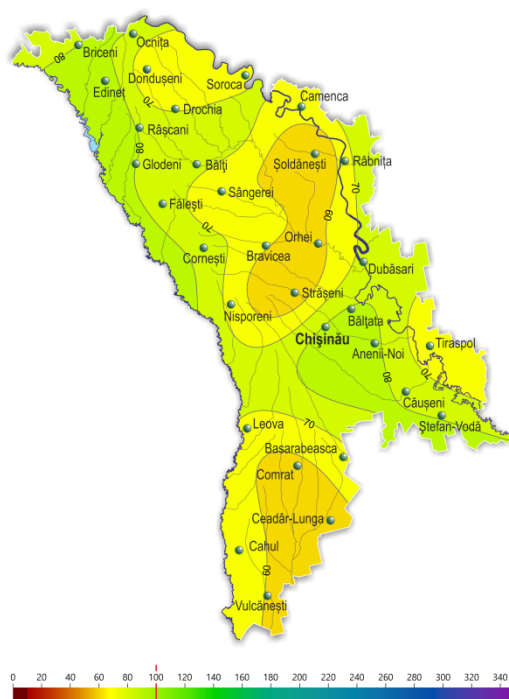
Regimul de umiditate

Numărul de zile uscate (numărul de zile cu umiditatea relativă a aerului de 30% și mai mică) în perioada martie-august a constituit în teritoriu 57-112 zile (norma fiind 14-31 zile), depășind norma de 3-5 ori.

Cantitatea de precipitații căzută în perioada 1 ianuarie - 31 august pe 70% din teritoriu a constituit 195-275 mm (50-70% din normă), pe 30% din teritoriu – 290-354 mm (75-85% din normă).

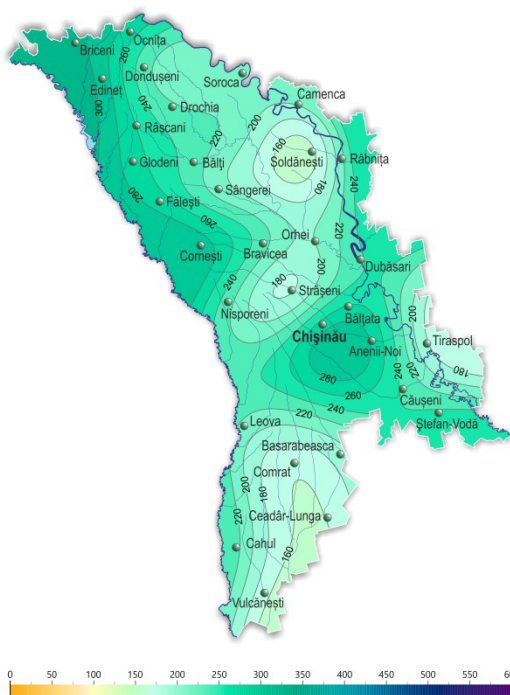

Fig.1 Cantitatea de precipitații pentru ianuarie-august 2020 (mm)

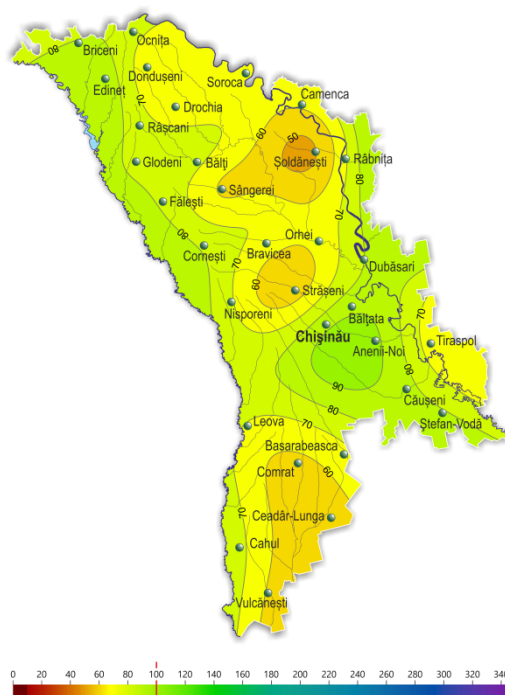

Fig.2 Abaterea de la normă a cantității de precipitații pentru ianuarie-august 2020 (%)

Cantitatea de precipitații căzută în perioada 1 martie - 31 august pe 60% din teritoriul nu a depășit 155-230 mm (50-65% din normă), în restul teritoriului – 240-305 mm (75-90% din normă).

Fig.3 Cantitatea de precipitații pentru martie-august 2020 (mm)

Fig.4 Abaterea de la normă a cantității de precipitații pentru martie-august 2020 (%)

Compararea condițiilor de uscăciune în alți ani

Un astfel de regim termic și de umiditate în perioada de vegetație (martie-august) se semnaleză în medie o dată în 10-15 ani. Ani similari din punct de vedere al regimului termic și de umiditate din ultimii 20 de ani au fost: 2007, 2012 și 2015.

Temperatura medie a aerului, °C în perioada martie-august	Abaterea de la normă, °C	Cantitatea precipitațiilor, mm și % din normă	Teritoriul afectat, în %
2007			
16,0..18,5°C	2,5-3,5	122-230 mm (50-70% din normă)	70%
2012			
16,0..18,5°C	2,5-3,5	166-230 mm (55-70% din normă)	55%
2015			
15,5..17,5°C	1,5-2,5	134-215 mm (40-70% din normă)	80%
2020			
15,0..17,5°C	1,5-2,5	155-230 mm (50-70% din normă)	60%

Tab.1. Caracteristicile comparative ale parametrilor meteorologici în perioada martie–august anii 2007, 2012, 2015 și 2020

Coeficientul hidrotermic

Coeficientul hidrotermic (care caracterizează nivelul de umezire a teritoriului), în medie pe teritoriul republicii, în perioada aprilie - august 2020 a constituit 0,8, ceea ce indică condițiile de uscăciune din această perioadă, la fel, în lunile iulie și august CHT a constituit 0,5 și respectiv 0,2, ceea ce corespunde secetei puternice și foarte puternice (CHT $\geq 1,0$ caracterizează o umiditate suficientă, CHT $\geq 0,7$ indică condiții secetoase, CHT = 0,6 o secetă ușoară, CHT $\leq 0,5$ o secetă puternică și foarte puternică).

CHT în perioada aprilie-august	În % din teritoriul CHT $\leq 0,5$	În % din teritoriul CHT $\leq 0,6$	În % din teritoriul CHT $\geq 0,7$	În % din teritoriul CHT $\geq 1,0$
2007				
0,6	45	20	20	5
2012				
0,7	20	15	40	5
2015				
0,4	85	10	5	-
2020				
0,8	15	15	65	5

Tab. 2. Coeficientul Hidrotermic (CHT) pentru perioada aprilie – august anii 2007, 2012, 2015 și 2020

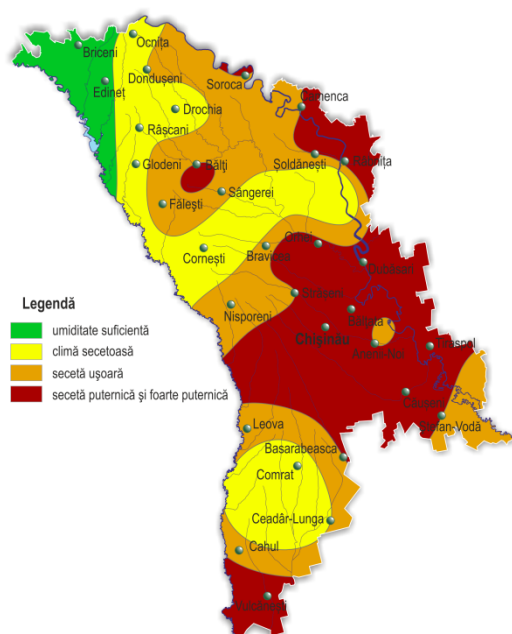

Fig.5. Coeficientul Hidrotermic (CHT) pentru perioada aprilie-august a.2007

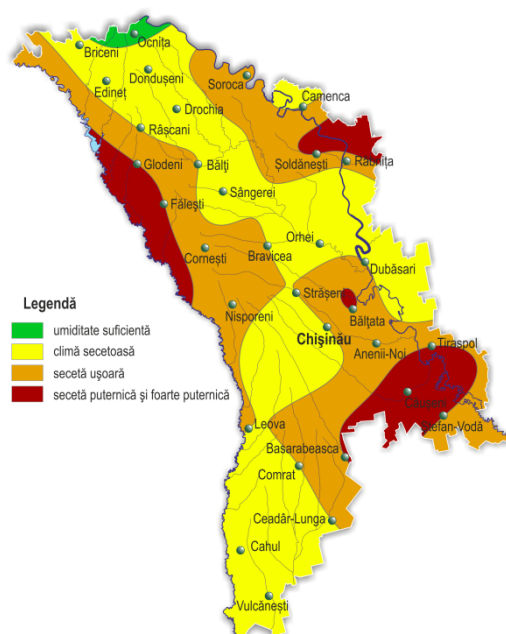
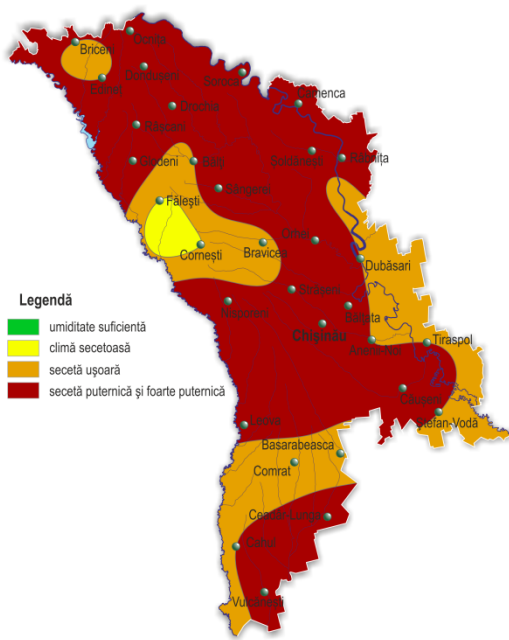
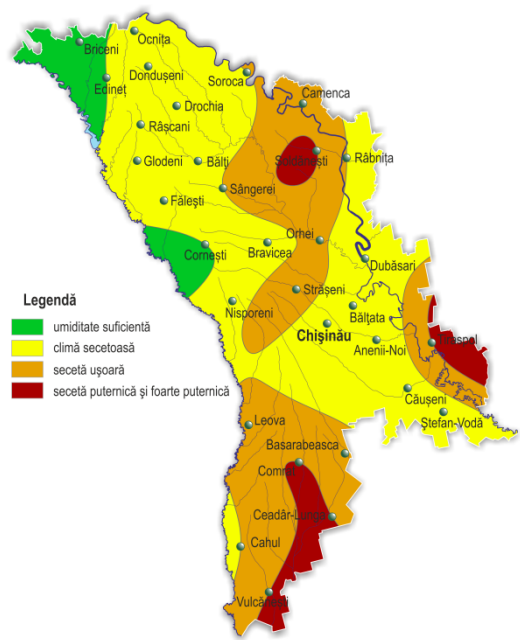

Fig.6. Coeficientul Hidrotermic (CHT) pentru perioada aprilie-august a.2012

Fig.7. Coeficientul Hidrotermic (CHT) pentru perioada aprilie-august a.2015

Fig.8. Coeficientul Hidrotermic (CHT) pentru perioada aprilie-august a.2020

Influența condițiilor de uscăciune asupra culturilor agricole

Regimul de temperatură ridicat, deficitul de precipitații și rezervele de umiditate productivă în stratul de sol arabil, în fond, scăzute din perioada martie - aprilie au creat condiții nefavorabile pentru creșterea culturilor de toamnă după iernare și formarea recoltei viitoare. La situația din 28 aprilie rezervele de umezeală productivă în stratul arabil al solului pe terenurile cu culturi de toamnă pe o mare parte a teritoriului țării au lipsit sau izolat nu au depășit 1-10 mm (5-35% din normă). Rezervele joase de umezeală productivă în stratul de sol cu grosimea de 1 m pe terenurile cu culturi de toamnă (30-65 mm) și în perioada de umplere a boabelor (mai-iunie) au dus la scăderea greutății absolute a boabelor până la 50%, ceea ce a determinat scăderea semnificativă a recoltei culturilor de toamnă.

Din cauza condițiilor secetoase, care s-au observat în decursul lunii iulie și august pe o mare parte a teritoriului țării, s-au semnalat condițiile nefavorabile pentru formarea roadei la porumb, florii-soarelui, sfeclii de zahăr, de asemenea pentru creșterea și dezvoltarea culturilor legumicole și altor culturi agricole.

Lipsa precipitațiilor esențiale a dus la împilarea plantelor și uscarea în continuare a solului, izolat rezervele de umiditate din sol au fost complet epuizate.

Fig. 9. Grâu de toamnă, 18 mai 2020 s. Cioc-Maidan, raionul Comrat

Fig.10. Porumb, 6 august 2020, s. Congaz, raionul Comrat

În lunile iunie-august din cauza condițiilor secetoase la porumb s-a semnalat îngălbenirea timpurie și uscarea frunzelor, formarea slabă a știuleților, izolat aceștia în general nu s-au format. Din cauza stării proaste a culturilor unele gospodării agricole au recoltat porumbul pentru siloz.

Condițiile de umiditate precare și regimul de temperatură ridicat în timpul formării și umplerii semințelor de floarea-soarelui a reținut formarea florilor, ceea ce a dus la scăderea numărului de semințe pline, la formarea capitoulului de dimensiuni mici, respectiv a influențat negativ asupra formării roadei.

La culturile pomicole, din cauza secetei, s-a semnalat formarea fructelor de dimensiuni mici, căderea fructelor, îngălbenirea prematură și căderea frunzelor, la struguri izolat s-a semnalat uscarea boabelor, la plantațiile multianuale s-a observat îngălbenirea prematură a frunzelor și căderea acestora.